

Alavieskan yhtenäiskoulu

Tulkintaohjeita

Keväällä 2021 osa kouluista oli etäopetuksessa kyselyn aikana. Koulut ovat itse ratkaisseet, vastasivatko oppilaat kyselyyn etäopetuksessa. Tuloksiin on voinut vaikuttaa se, että osa vastauksista on annettu etäopetuksessa ja osa lähiopetuksessa.

Kaikki koulut viittaa oppilaiden vastauksiin kaikissa kyselyyn vastanneissa Suomen KiVa-kouluissa. **Oma koulu** viittaa oppilaiden vastauksiin omassa koulussa.

Tulokset on raportoitu erikseen alakoulujen ja yläkoulujen osalta, ja joidenkin kysymysten tulokset ovat luokka-asteittain. Osa kysymyksistä on esitetty vain oppilaille 4.-9. luokilla.

Oppilaat ovat vastanneet kyselyyn luottamuksellisesti. Jos vastanneiden oppilaiden määrä jollakin koulun luokka-asteella on viisi tai vähemmän, eivät nämä vastaukset näy koulupalautteella. Näin voimme suojata oppilaan anonymiteettiä, kun vastaajia on vähän. Toinen syy on se, että kyseessä on todennäköisesti pilavastaus, ja siinä tapauksessa virheelliset vastaukset vääristävät kyseisen luokka-asteen tuloksia. Kaikki vastaukset on kuitenkin huomioitu kokonaistuloksissa: (1–3 lk, 4–6 lk ja 7–9 lk) ja oman koulun tuloksissa, jos vastaajia on yhteensä enemmän kuin viisi.

HUOM! On hyvä tarkistaa, että koulunne vastaajien määrät ovat suunnilleen sitä, mitä niiden pitäisi olla. Mitä paremmin vastaajamäärät vastaavat todellisia oppilasmääriä kullakin vuosiluokalla, sitä luotettavampaa tietoa saatte oman koulunne tilanteesta.

Mikäli koulusta (tai yksittäiseltä vuosiluokalta) on vastaajia kovin vähän suhteessa oppilaiden kokonaismäärään, tulokset eivät välttämättä anna kokonaiskuvaa todellisesta tilanteesta. Liian suuri vastaajamäärä saattaa olla merkki siitä, että joku on pilailumielessä vastannut kyselyyn monta kertaa, mikä on kasvattanut koulun vastaajien kokonaismäärää. Mitä pienempi koulunne oppilasmäärä on, sitä enemmän nämä pelleilijöiden vastaukset vaikuttavat kokonaisprosentteihin ja keskiarvoihin.

Tulosten tulkinnassa on myös syytä huomioida se, että kiusatuksi joutumisessa ja toisten kiusaamisessa tapahtuu oppilaan ikään liittyvää muutosta:

1. Kiusatuksi joutumisessa tapahtuu ikään sidottua universaalista vähenemistä etenkin alakoulun ensimmäisillä (1-4) luokilla.
2. Toisten kiusaaminen vähenee alakoulun aikana, mutta yläkoulussa se kääntyy hienoiseen nousuun.

Kaksi ensimmäistä kaaviota kertoo **Toisten kiusaamisen ja kiusatuksi joutumisen muutoksista 2009–2021** ala- ja yläkoululuokkien osalta. Kyselyn ajankohta siirtyi vuonna 2019 loppukeväältä

maaliskuuhun. Tutkimuksista tiedetään jo pienten erojen ajankohdassa voivan vaikuttaa oppilaiden vastauksiin. Vuonna 2020 vastaaminen keskeytettiin etäopetukseen siirryttäessä 18.3., mistä syystä vastaajamäärä oli huomattavasti alhaisempi. Keväällä 2021 osa kouluista oli etäopetuksessa kyselyn aikana.

Tulosten käyttäminen

Koulupalautteen tuloksia voitte käydä läpi yhdessä koulussanne. Tuloksista voi olla hyötyä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinnassa. Halutessanne voitte esitellä oman koulunne tuloksia esimerkiksi vanhempainillassa. Jos jollakin vuosiluokalla on hyvin vähän vastaajia, ei luokka-astekohtaisia tuloksia kannata esitellä.

Vastanneita: 299

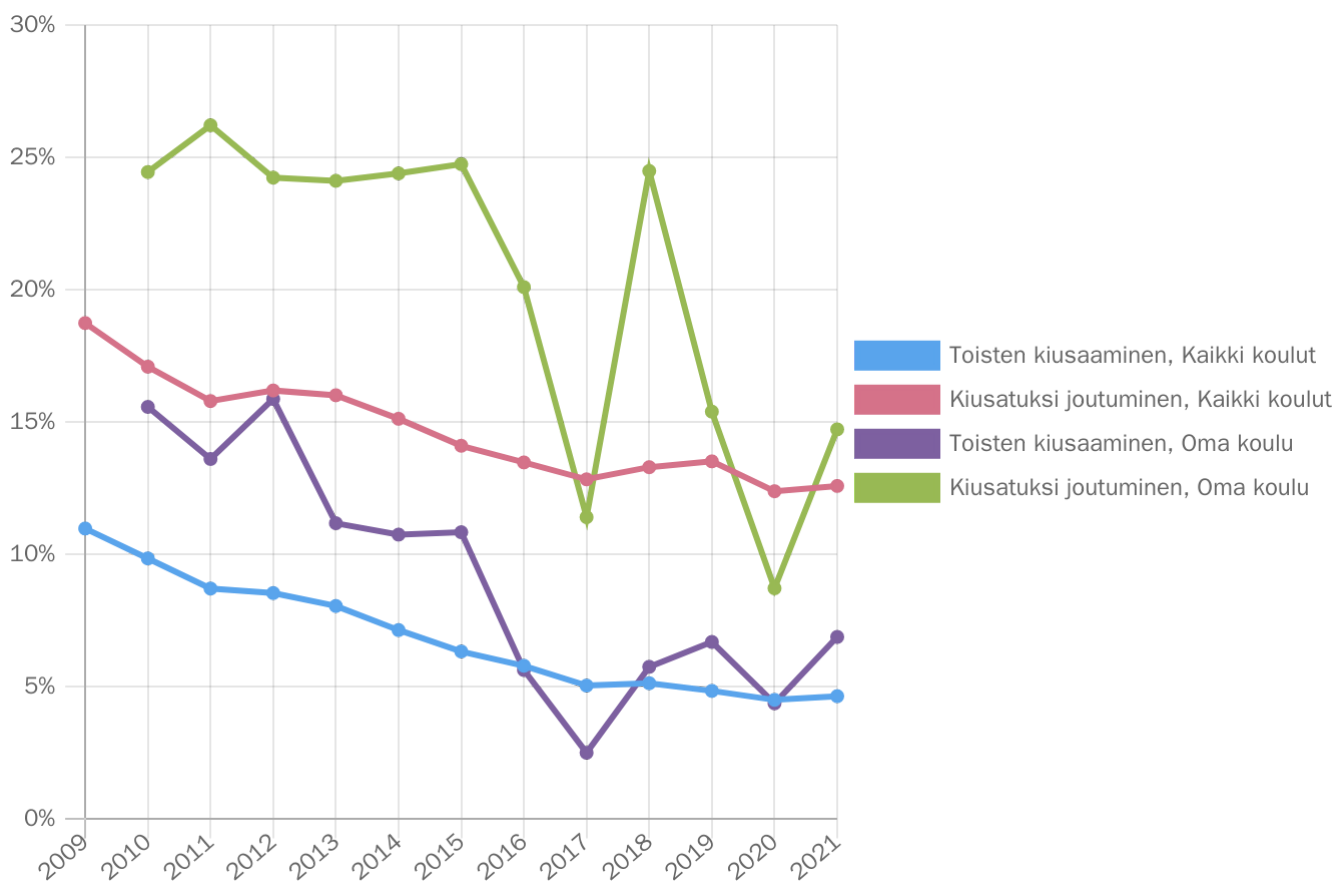
Vastaajien lukumäärät 2021

Oman koulun vastaajamäärät vuosiluokittain

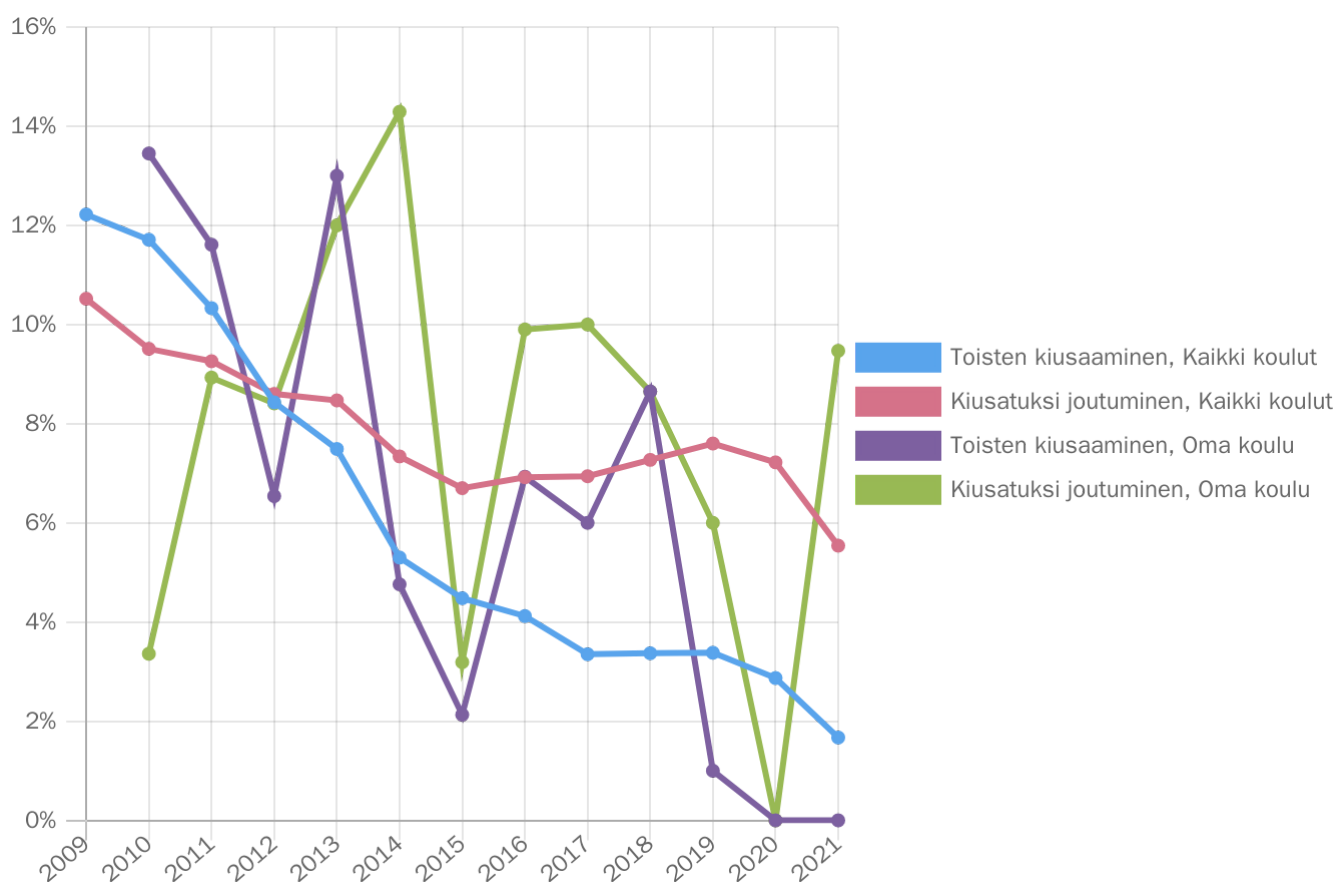
	1. luokalla	2. luokalla	3. luokalla	4. luokalla	5. luokalla	6. luokalla	7. luokalla	8. luokalla	9. luokalla	Yhteensä
Yhteensä	34	36	35	32	26	41	35	32	28	299

Toisten kiusaaminen ja kiusatuksi joutuminen 2009-2021

Osuus alakoulun oppilaista, jotka ovat kiusanneet muita tai kokeneet tullessa kiusatuksi kaksi tai kolme kertaa kuukaudessa tai useammin

Osuus yläkoulun oppilaista, jotka ovat kiusanneet muita tai kokeneet tulleensa kiusatuksi kaksi tai kolme kertaa kuukaudessa tai useammin

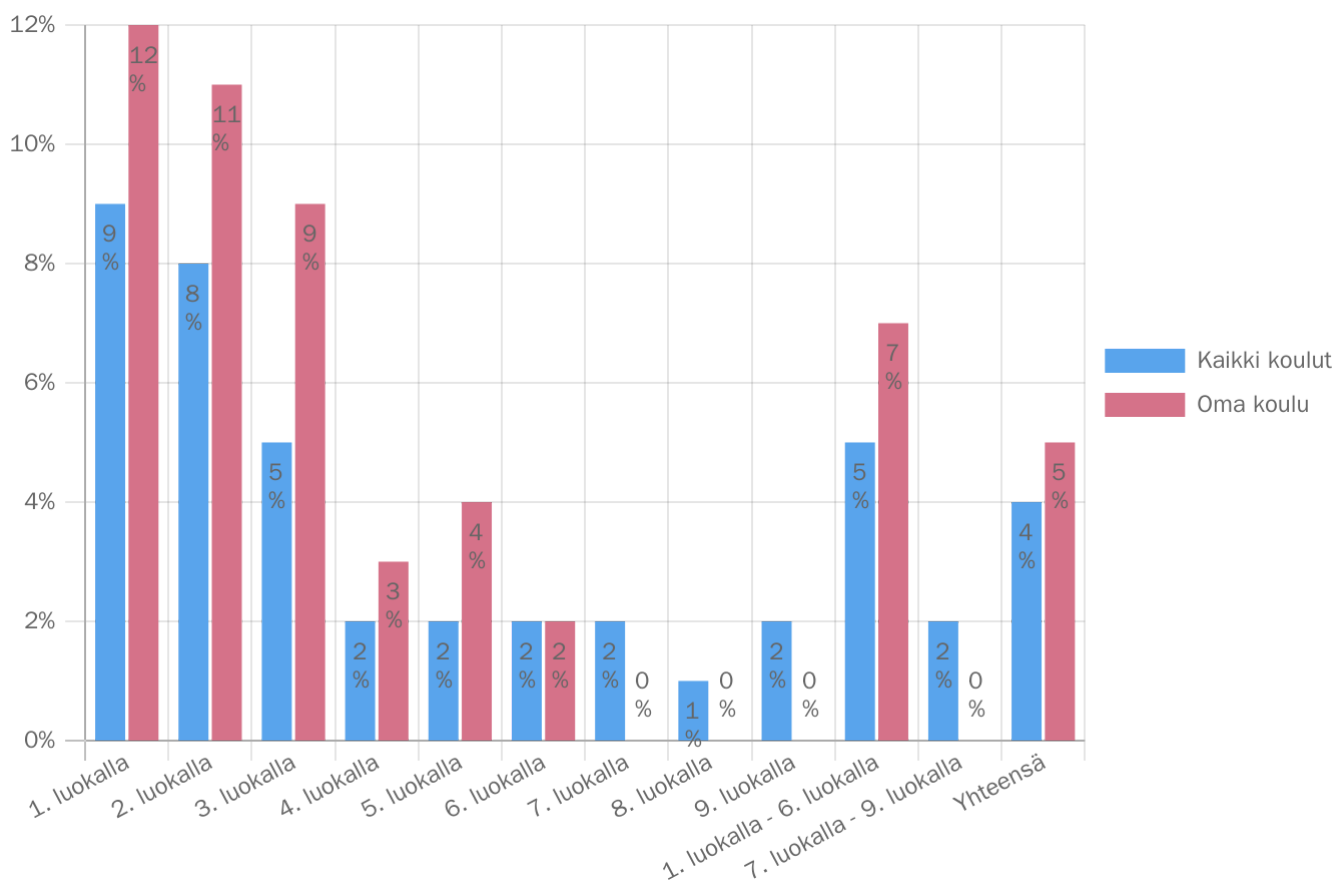

Lisätieto: ”Miten usein olet kiusannut koulussa toista oppilasta viimeisen parin kuukauden aikana?” ja ”Miten usein sinua on kiusattu koulussa parin viime kuukauden aikana?”

Vastausvaihtoehdot: ”ei lainkaan”, ”kerran tai kaksi”, ”2–3 kertaa kuukaudessa”, ”noin kerran viikossa” tai ”useita kertoja viikossa”.

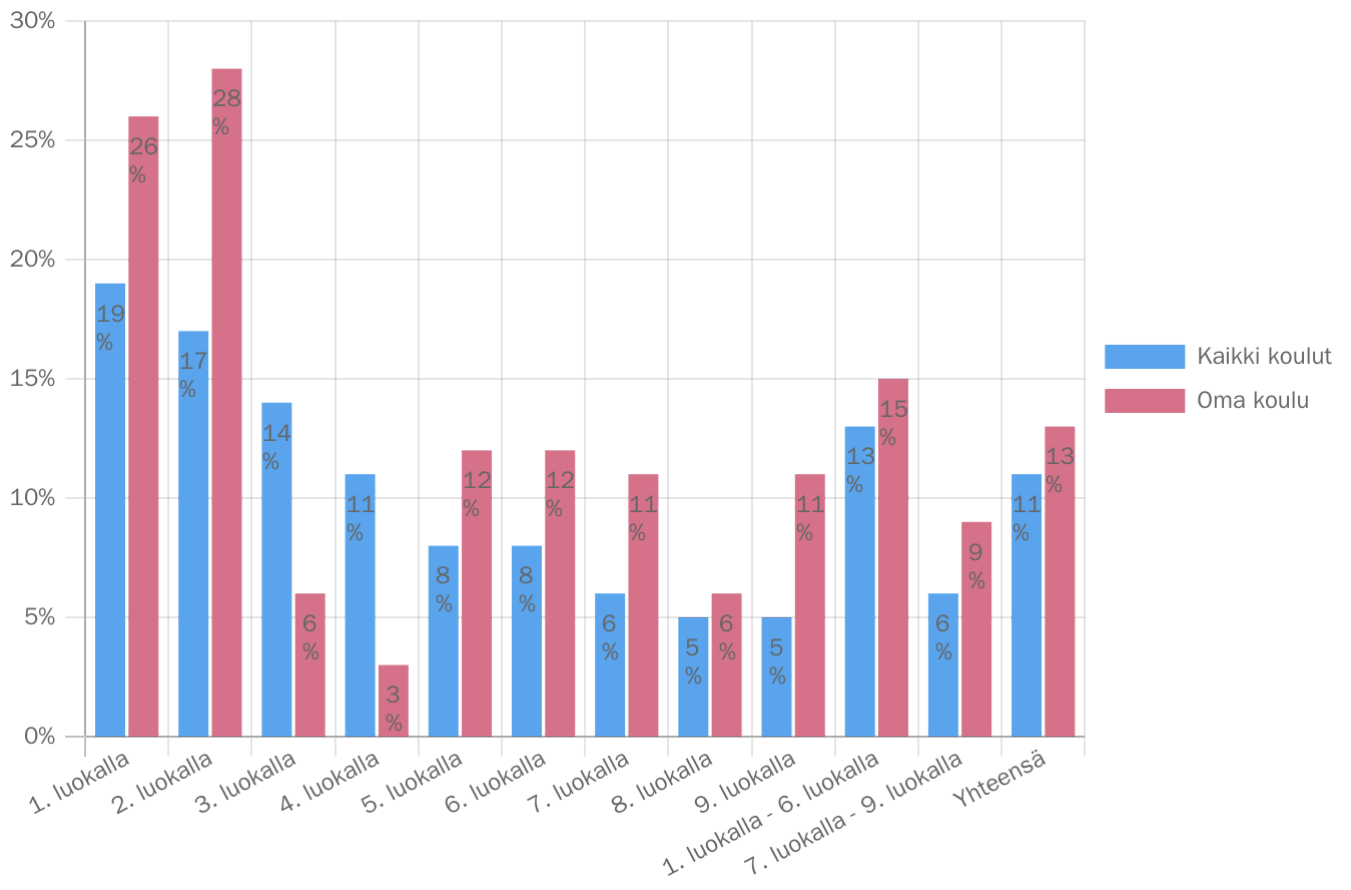
Toisten kiusaaminen ja kiusatuksi joutuminen 2021

Osuudet eri luokka-asteiden oppilaista, jotka ovat kiusanneet muita kaksi tai kolme kertaa kuukaudessa tai useammin

Lisätieto: ”Miten usein olet kiusannut koulussa toista oppilasta viimeisen parin kuukauden aikana?” Vastausvaihtoehdot: ”ei lainkaan”, ”kerran tai kaksi”, ”2–3 kertaa kuukaudessa”, ”noin kerran viikossa” tai ”useita kertoja viikossa”.

Osuudet eri luokka-asteiden oppilaista, jotka ovat joutuneet kiusatuksi kaksi tai kolme kertaa kuukaudessa tai useammin

Lisätietoa: ”Miten usein sinua on kiusattu koulussa parin viime kuukauden aikana?”

Vastausvaihtoehdot: ”minua ei ole parin viime kuukauden aikana kiusattu lainkaan”, ”kerran tai kaksi”, ”2–3 kertaa kuukaudessa”, ”noin kerran viikossa” tai ”useita kertoja viikossa”.

Kiusatuksi joutuneet oppilaat omassa koulussa 2021

Niistä oppilaista, joita oli kiusattu 2–3 kertaa kuukaudessa tai useammin

8 vuosiluokilta 1. luokalla - 3. luokalla,

2 vuosiluokilta 4. luokalla - 6. luokalla,

ja 7 vuosiluokilta 7. luokalla - 9. luokalla ilmaisi tulleensa kiusatuksi noin kuusi kuukautta tai pidempään.

Lisätieto: "Miten pitkään sinua on kiusattu?" Vastausvaihtoehdot: "viikon tai kaksi", "kuukauden", "noin kuusi kuukautta", "vuoden", "monta vuotta" tai "minua ei ole parin viime kuukauden aikana kiusattu lainkaan".

Niistä oppilaista, joita oli kiusattu 2–3 kertaa kuukaudessa tai useammin

6 vuosiluokilta 1. luokalla - 3. luokalla,

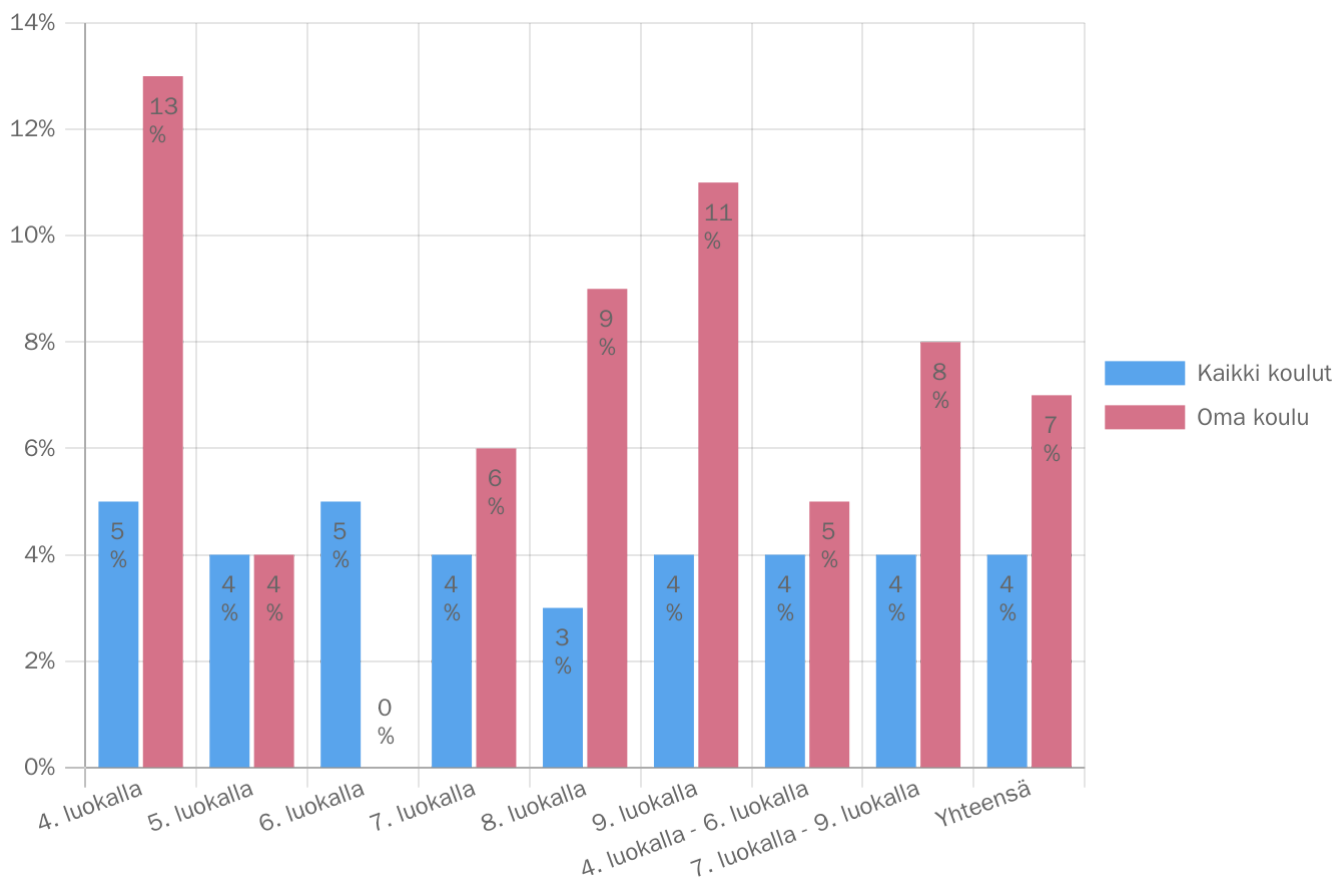
3 vuosiluokilta 4. luokalla - 6. luokalla,

ja 2 vuosiluokilta 7. luokalla - 9. luokalla ilmaisi, että ei ollut kertonut kiusaamisesta kenellekään.

Lisätieto: "Oletko kertonut jollekin, että sinua on kiusattu parin viime kuukauden aikana?" Vastausvaihtoehdot: "en ole kertonut", "olen kertonut" tai "minua ei ole parin viime kuukauden aikana kiusattu lainkaan".

Nettikiusaaminen 2021

Osuudet eri luokka-asteiden oppilaista, jotka ovat joutuneet kiusatuksi internetin kautta kaksi tai kolme kertaa kuukaudessa tai useammin

Lisätieto: "Onko sinua kiusattu netin kautta parin viime kuukauden aikana?"

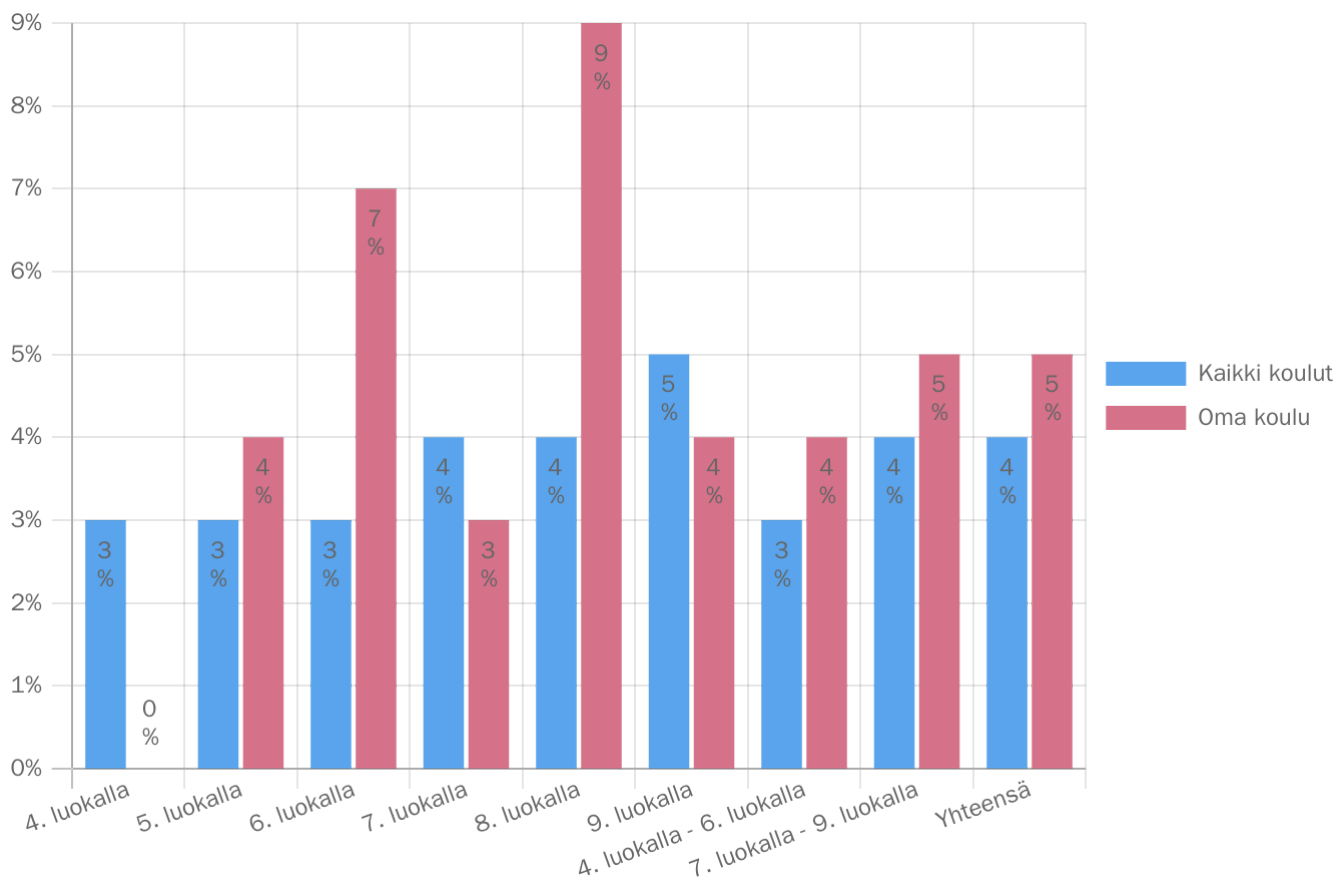
Vastausvaihtoehdot: "minua ei ole parin viime kuukauden aikana kiusattu netin kautta", "kerran tai kaksi", "2–3 kertaa kuukaudessa", "noin kerran viikossa" tai "useita kertoja viikossa".

Nettikiusaaminen voi olla mm. uhkailua, pilkkaamista, juorujen ja kuvien levittämistä ja ryhmän ulkopuolelle jättämistä erilaisissa nettisovelluksissa/palveluissa (esim. TikTok, Instagram, WhatsApp, Snapchat, Twitter, sähköposti, keskusteluforum).

Yksinäisyys 2021

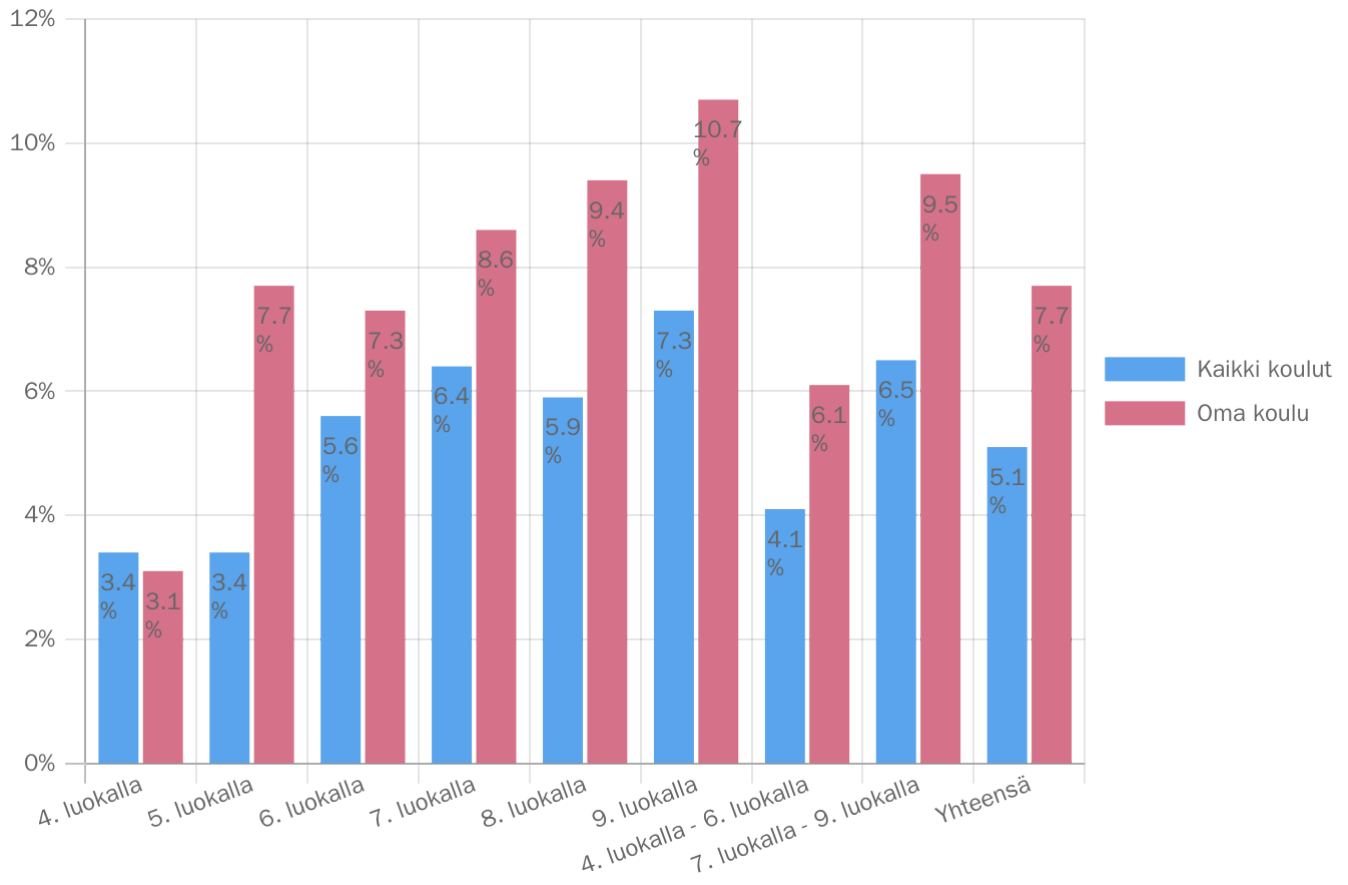
Osuudet oppilaista, jotka ovat kokeneet koulussa usein olonsa yksinäiseksi.

Lisätieto: Tunnetko itsesi koulussa yksinäiseksi? Vastausvaihtoehdot: "En ollenkaan", "Joskus", "Usein".

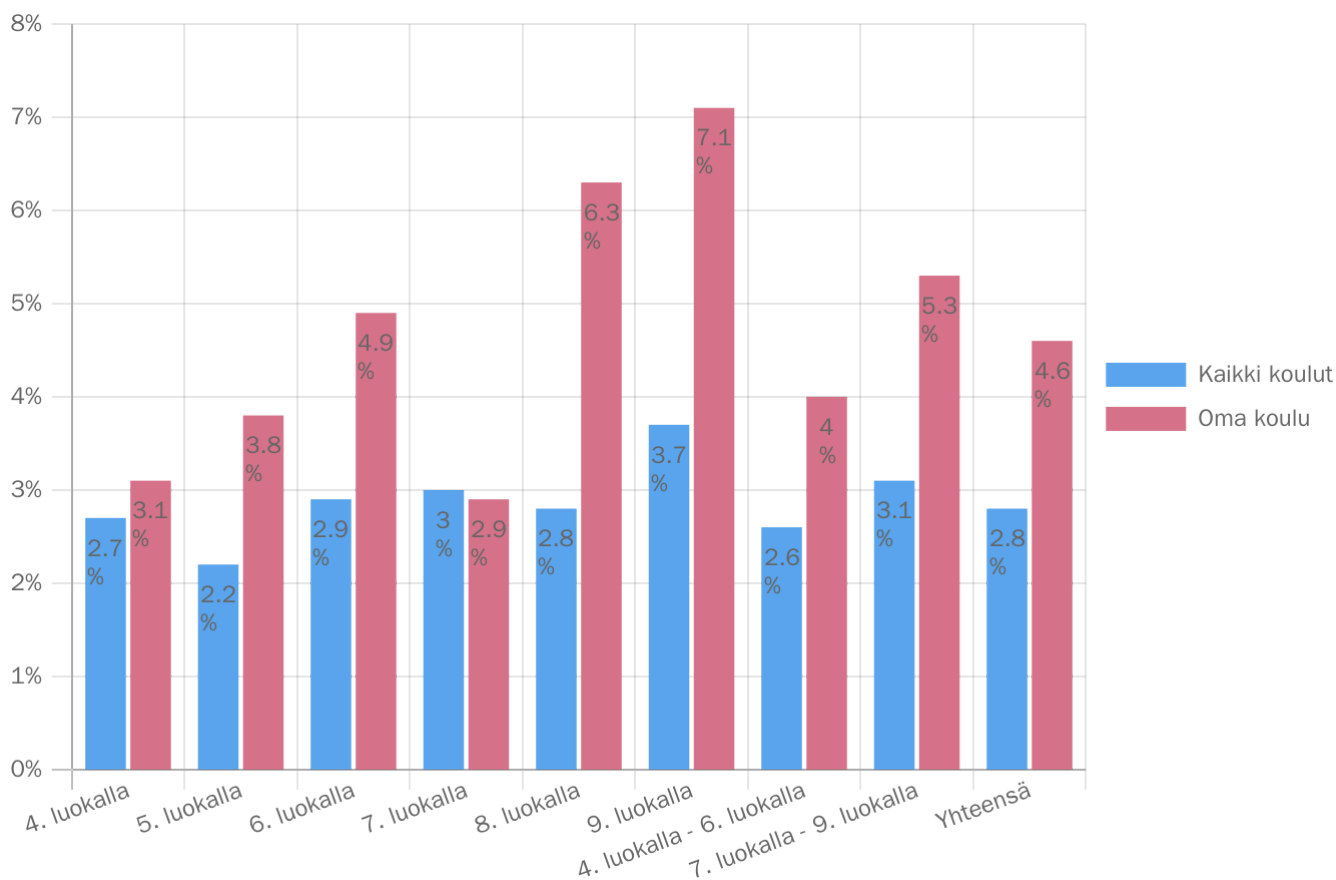
Seksuaalisen häirinnän kokemukset 2021

Osuudet oppilaista, jotka ovat kokeneet koulussa kaksi tai kolme kertaa kuukaudessa tai useammin vartaloon tai seksuaalisuuteen kohdistuvia ikäviä huomautuksia tai nimittelyä

Lisätietoa: "Oletko kokenut parin viime kuukauden aikana koulussa vartaloon tai seksuaalisuuteen kohdistuvia ikäviä huomautuksia tai nimittelyä? Vastausvaihtoehdot: "En lainkaan parin viime kuukauden aikana", "Kerran tai kaksi", "2 tai 3 kertaa kuukaudessa", "Noin kerran viikossa", "Useita kertoja viikossa"

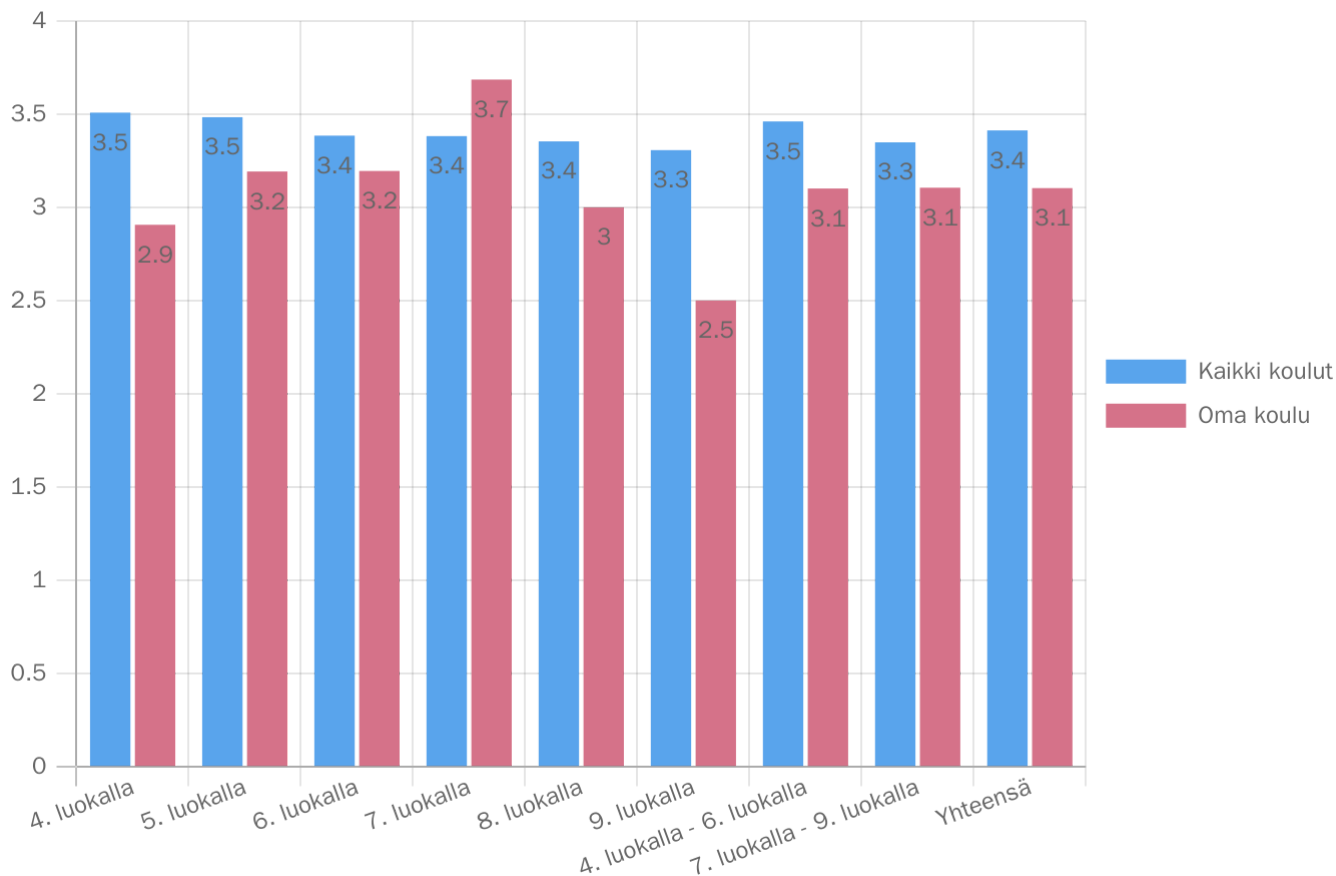
Osuudet oppilaista, jotka ovat kokeneet koulussa kaksi tai kolme kertaa kuukaudessa tai useammin epämiellyttävää/ahdistavaa lähentelyä tai fyysistä koskettelua

Lisätieto: "Oletko kokenut parin viime kuukauden aikana koulussa lähentelyä tai fyysistä koskettelua, jonka koit epämiellyttäväksi tai ahdistavaksi?" Vastausvaihtoehdot: "En lainkaan parin viime kuukauden aikana", "Kerran tai kaksi", "2 tai 3 kertaa kuukaudessa", "Noin kerran viikossa", "Useita kertoja viikossa"

Opettajien suhtautuminen ja kiusaamisenvastainen työ 2021

Oppilaiden käsitys oman luokanopettajan/luokanvalvojan suhtautumisesta kiusaamiseen (mitä suurempi luku, sitä enemmän kiusaamisenvastaiseksi opettaja koetaan)

Lisätietoa: ”Miten luokanopettaja/luokanvalvoja sinun mielestäsi suhtautuu kiusaamiseen?”

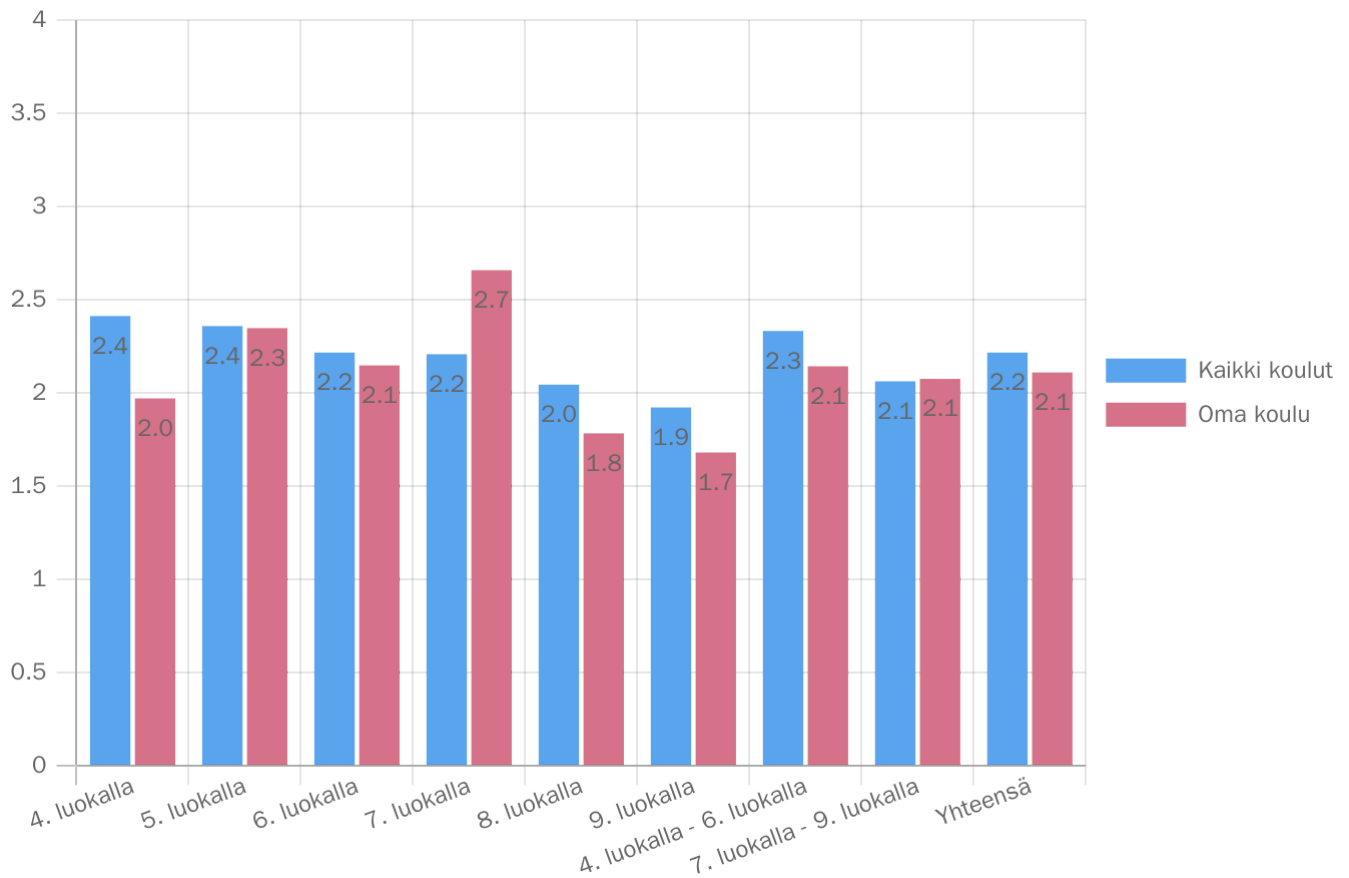
Vastausvaihtoehdot: 0 = ”Opettajasta/luokanvalvojasta kiusaaminen on hyvä asia”, 1

= ”Opettaja/luokanvalvoja ei välitä, kiusataanko vai ei”, 2 = ”En osaa sanoa, miten

opettaja/luokanvalvoja suhtautuu”, 3 = ”Opettajasta/luokanvalvojasta kiusaaminen on huono

juttu”, 4 = ”Opettajasta/luokanvalvojasta kiusaaminen on ehdottoman väärin”

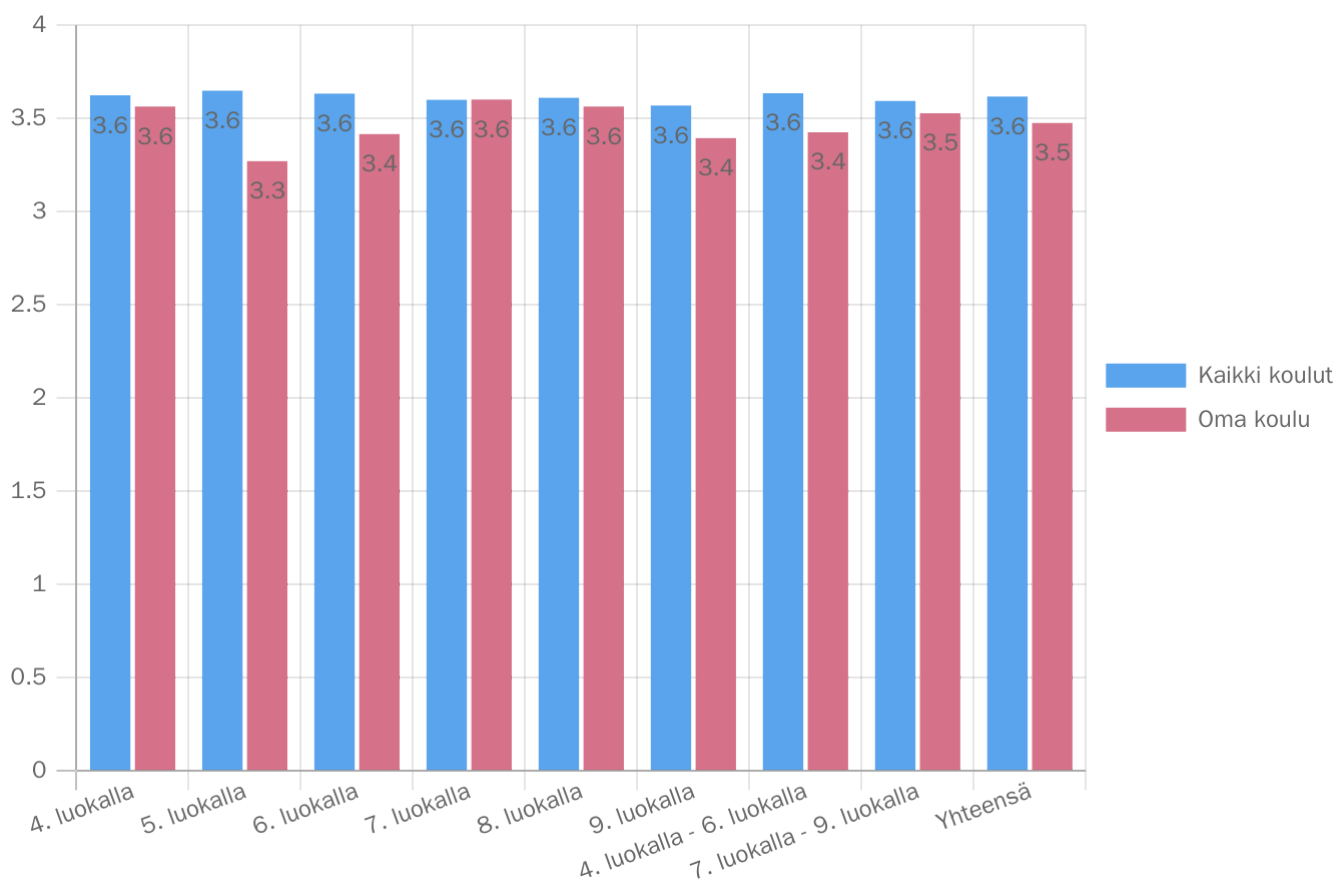
Oppilaiden kokemus siitä, miten paljon oma luokanopettaja/luokanvalvoja on tehnyt kiusaamisen estämiseksi (mitä suurempi luku, sitä enemmän opettaja tehnyt oppilaiden mielestä)

Lisätieto: ”Miten paljon luokanopettaja/luokanvalvoja on tehnyt kiusaamisen estämiseksi viime syksystä lähtien?” Vastausvaihtoehdot: 0 = ”Vain vähän tai ei mitään”, 1 = ”Melko vähän”, 2 = ”Jonkin verran”, 3 = ”Paljon”, 4 = ”Hyvin paljon”

Vanhempien suhtautuminen 2021

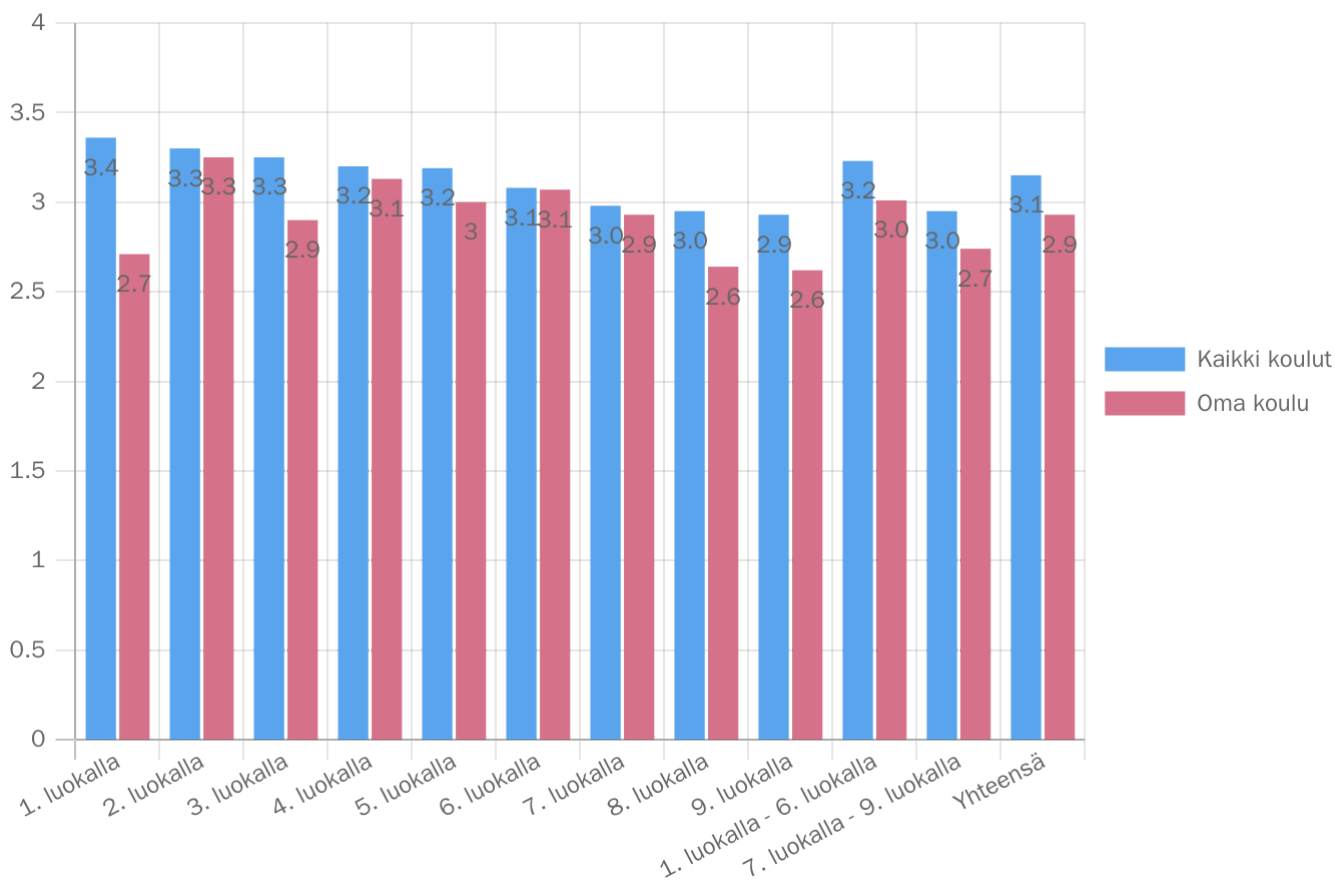
Oppilaiden käsitys vanhempien (huoltajan) suhtautumisesta kiusaamiseen (mitä suurempi luku, sitä enemmän kiusaamisenvastaiseksi vanhemmat koetaan)

Lisätieto: ”Miten vanhempasi (tai huoltajasi) suhtautuvat kiusaamiseen?” Vastausvaihtoehdot: 0 = ”Heidän mielestään kiusaaminen on hyvä asia”, 1 = ”He eivät välitä, kiusataanko vai ei”, 2 = ”En osaa sanoa, miten he suhtautuvat”, 3 = ”Heistä kiusaaminen on huono juttu”, 4 = ”Heistä kiusaaminen on ehdottoman väärin”

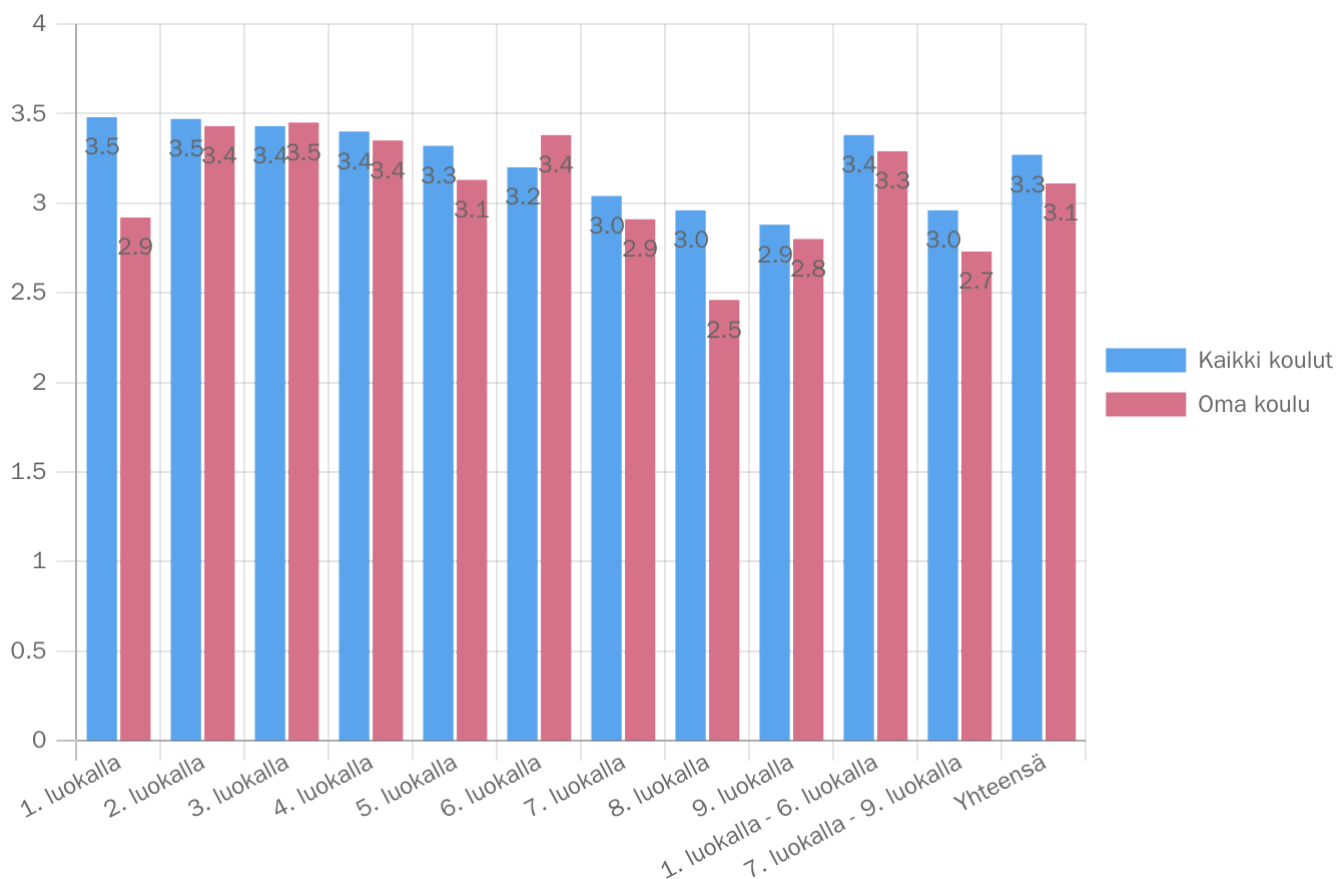
Ilmapiiri 2021

Oppilaiden kokemus koulun/luokan ilmapiiristä (mitä suurempi luku, sitä paremmaksi ilmapiiri koetaan)

Lisätieto: Keskiarvo kysymyksistä 1) "Tunnen oloni turvalliseksi koulussa", 2) "Toisten auttaminen on luokassamme yleistä", 3) "Luokassani on mukava olla" ja 4) "Viihdyn koulussa". Viisiportainen asteikko: 0 = "täysin eri mieltä", 4 = "täysin samaa mieltä"

Oppilaiden kokemus hyväksytyksi tulemisesta koulussa/luokassa (mitä suurempi luku, sitä myönteisemmät kokemukset)

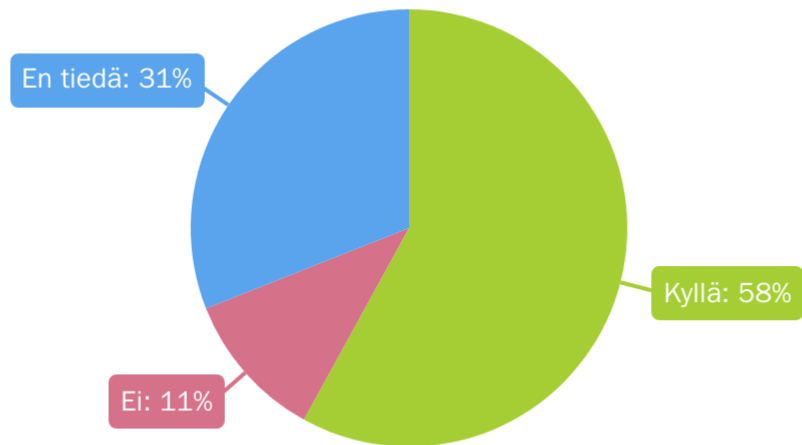
Lisätieto: Keskiarvo kysymyksistä 1) "Tunnen, että minut hyväksytään koulussa sellaisena kuin olen", 2) "Luokkatoverini hyväksyvät minut tällaisena kuin olen" ja 3) "Koulussani erilaisuus hyväksytään". Viisiportainen asteikko: 0 = "täysin eri mieltä", 4 = "täysin samaa mieltä"

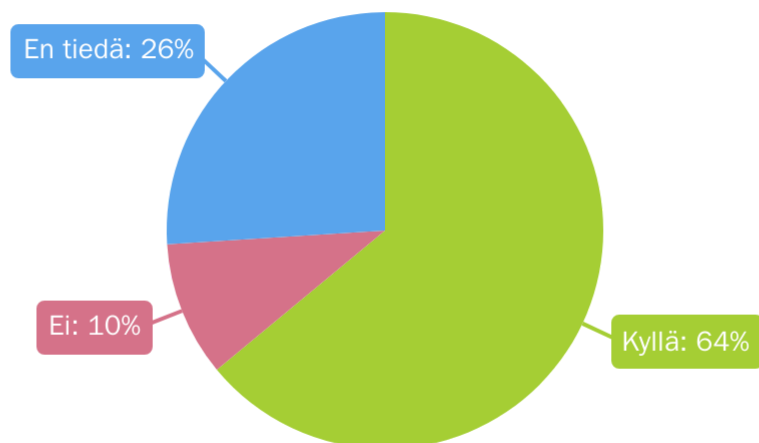
Tasa-arvoinen kohtelu 2021

Kohteleeeko henkilökunta oppilaita tasa-arvoisesti?

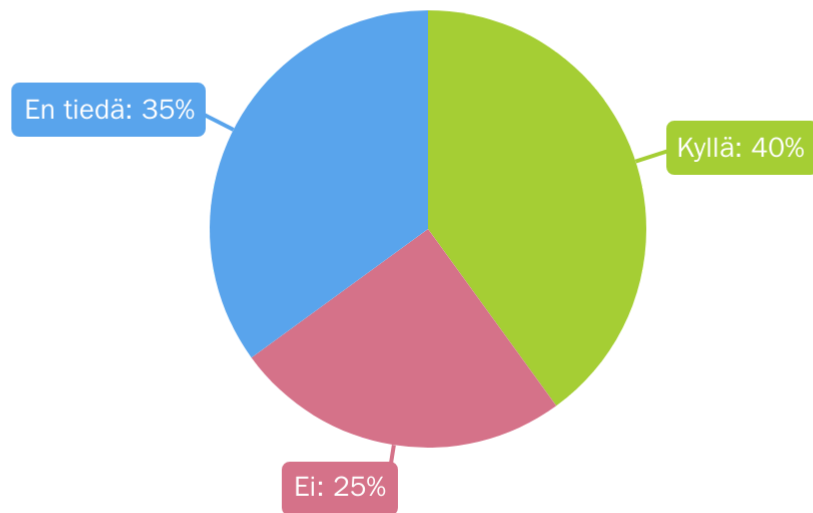
Oma koulu, Vuosiluokat 4. luokalla - 6. luokalla

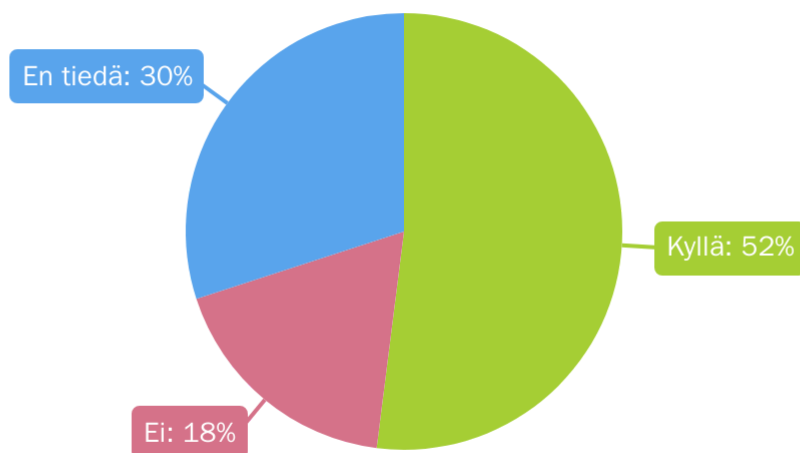
Kaikki koulut, Vuosiluokat 4. luokalla - 6. luokalla

Oma koulu, Vuosiluokat 7. luokalla - 9. luokalla

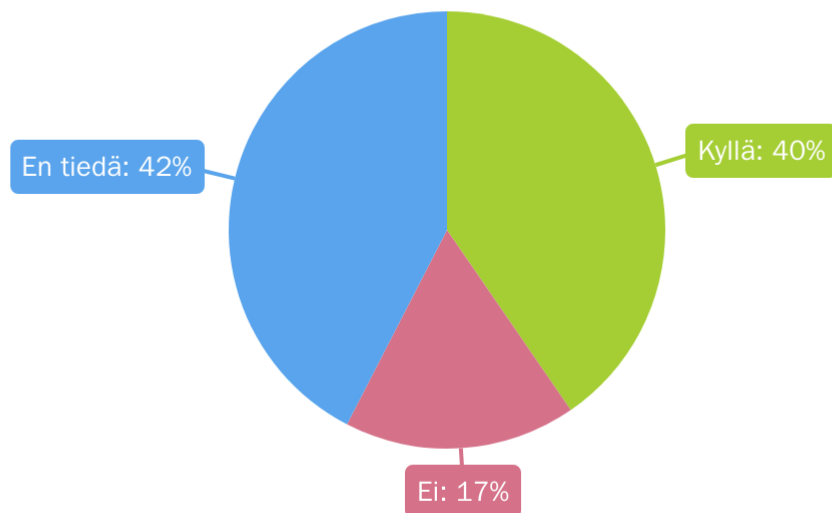
Kaikki koulut, Vuosiluokat 7. luokalla - 9. luokalla

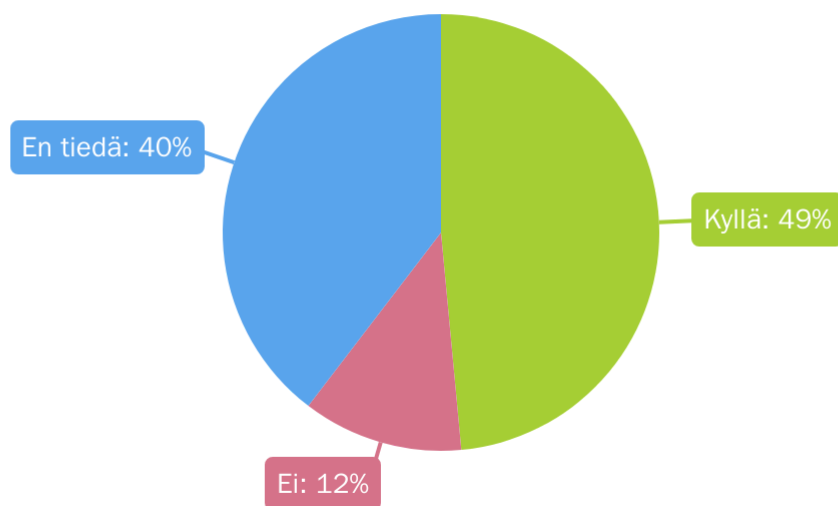
Lisätieto: ”Koen, että kouluni henkilökunta kohtelee kaikkia oppilaita tasapuolisesti riippumatta sukupuolesta, seksuaalisesta suuntautumisesta, ihonväristä, kansallisuudesta, uskonnosta, fyysisistä tai henkisistä ominaisuuksissa (poikkeavuudet esim. ulkonäössä, pukeutumisessa, liikkumisessa tai käyttäytymisessä)”

Kohtelevatko oppilaat toisiaan tasa-arvoisesti?

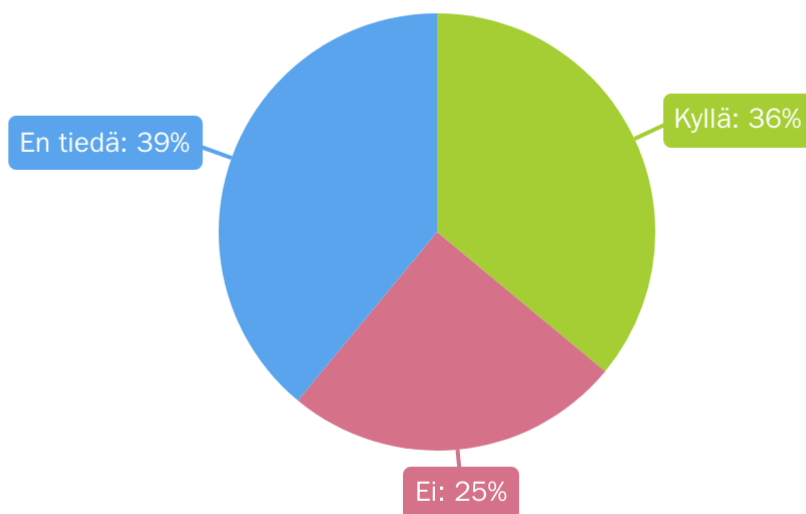
Oma koulu, Vuosiluokat 4. luokalla - 6. luokalla

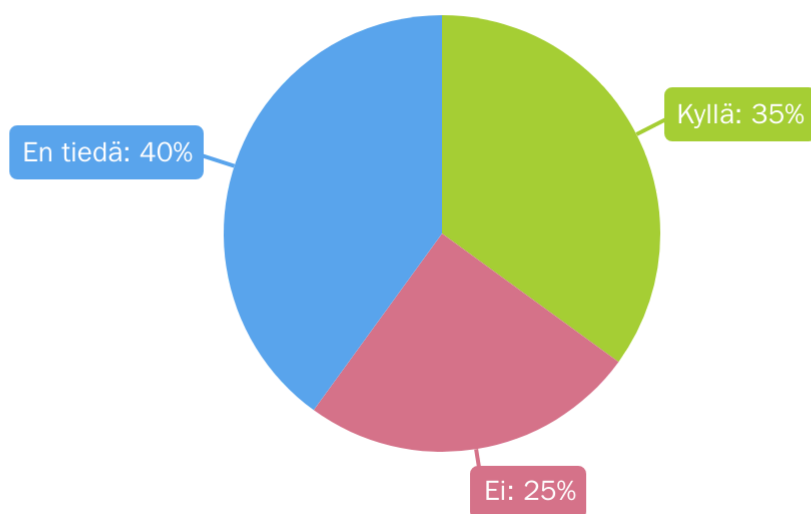
Kaikki koulut, Vuosiluokat 4. luokalla - 6. luokalla

Oma koulu, Vuosiluokat 7. luokalla - 9. luokalla

Kaikki koulut, Vuosiluokat 7. luokalla - 9. luokalla

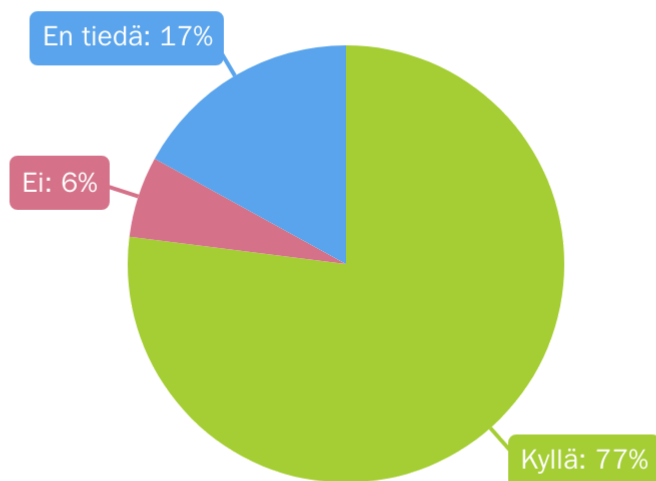

Lisätieto: ”Koen, että koulussani oppilaat kohtelevat toisiaan tasapuolisesti riippumatta sukupuolesta, seksuaalisesta suuntautumisesta, ihonväristä, kansallisuudesta, uskonnosta, fyysisistä tai henkisistä ominaisuuksissa (poikkeavuudet esim. ulkonäössä, pukeutumisessa, liikkumisessa tai käyttäytymisessä)”

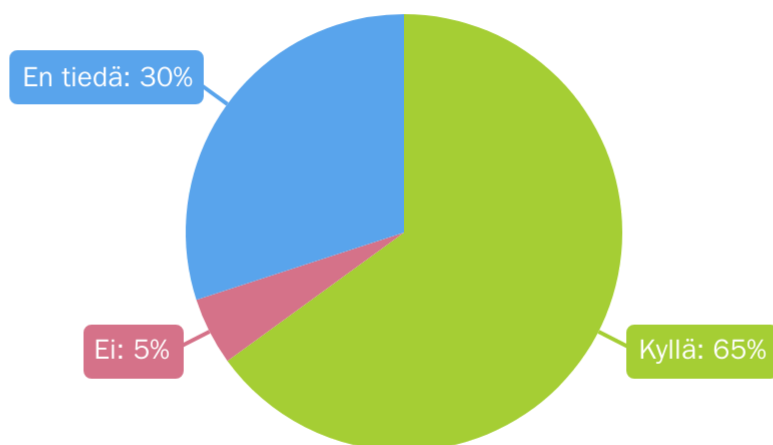
KiVa Koulu -ohjelma 2021

Oppilaiden tietoisuus siitä, että koulussa toteutetaan KiVa Koulu -ohjelmaa

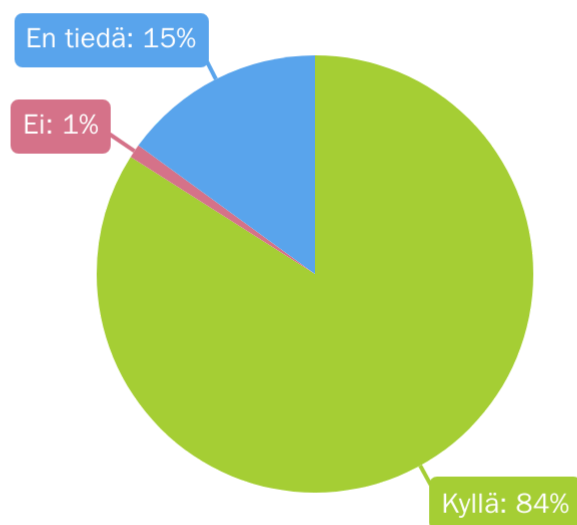
Oma koulu, Vuosiluokat 4. luokalla - 6. luokalla

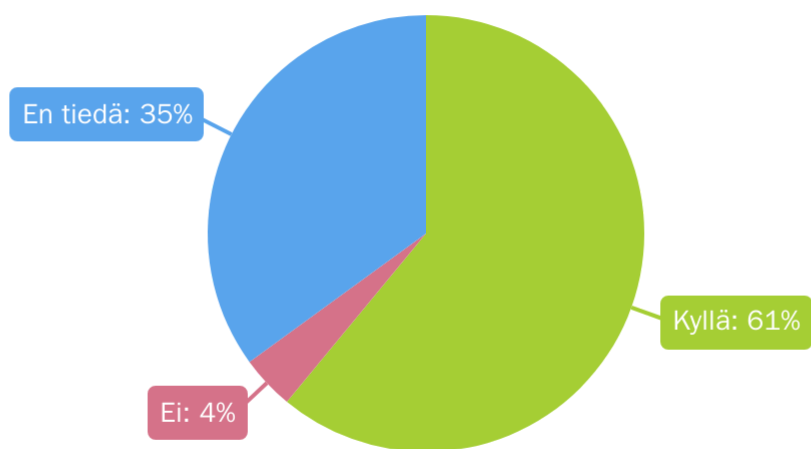
Kaikki koulut, Vuosiluokat 4. luokalla - 6. luokalla

Oma koulu, Vuosiluokat 7. luokalla - 9. luokalla

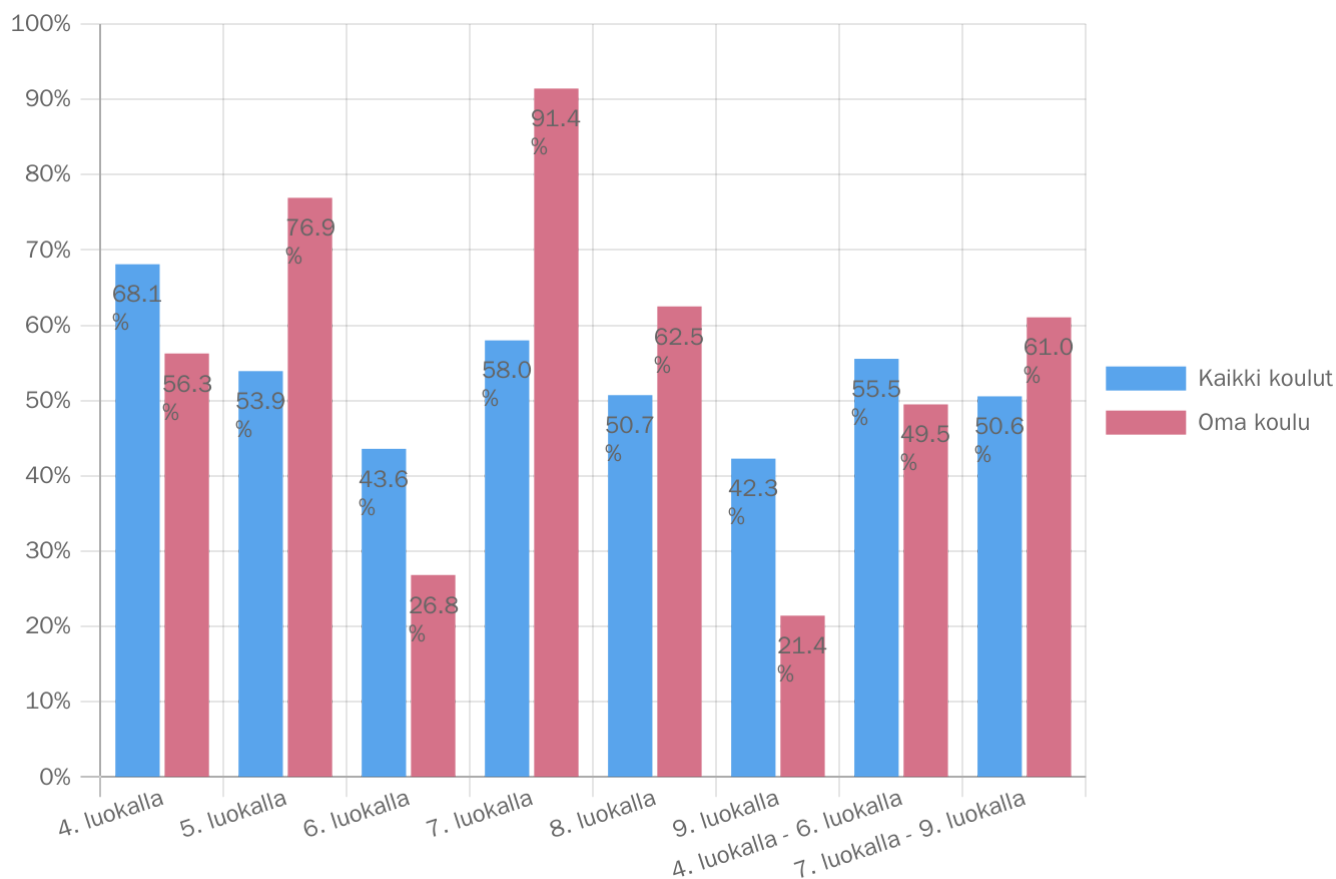
Kaikki koulut, Vuosiluokat 7. luokalla - 9. luokalla

Lisätieto: "Onko koulussanne käytössä KiVa Koulu -ohjelma?"

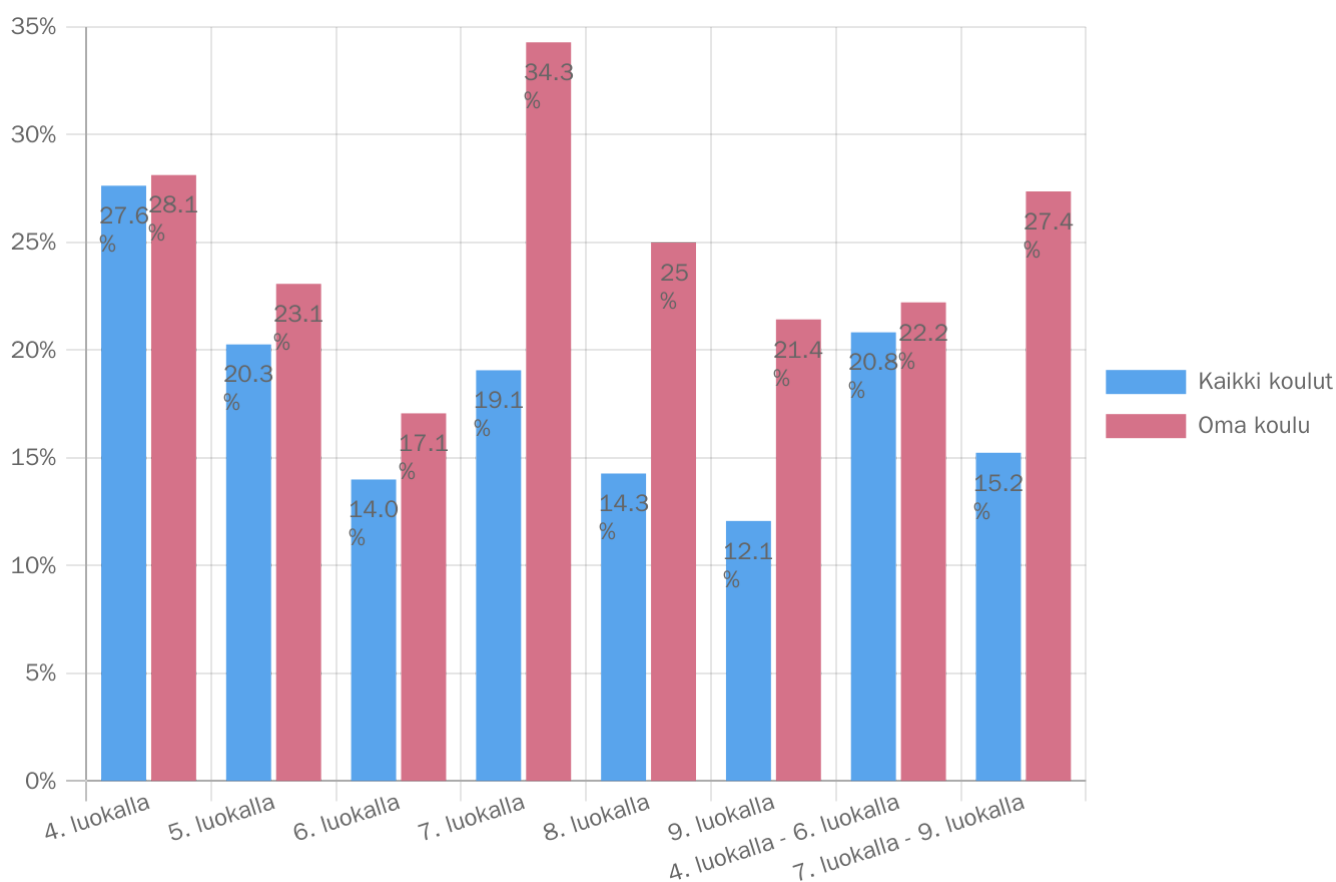

Niiden oppilaiden osuus, joiden mukaan omalla luokalla on pidetty KiVa-oppitunteja tai -teemoja lukuvuoden aikana

Lisätieto: ”Onko luokallasi pidetty KiVa Koulu -oppitunteja/-teemoja viime syksystä lähtien?”

Niiden oppilaiden osuus, jotka kertoivat pelanneensa KiVa-pelejä oppitunneilla tai muualla kuin koulussa

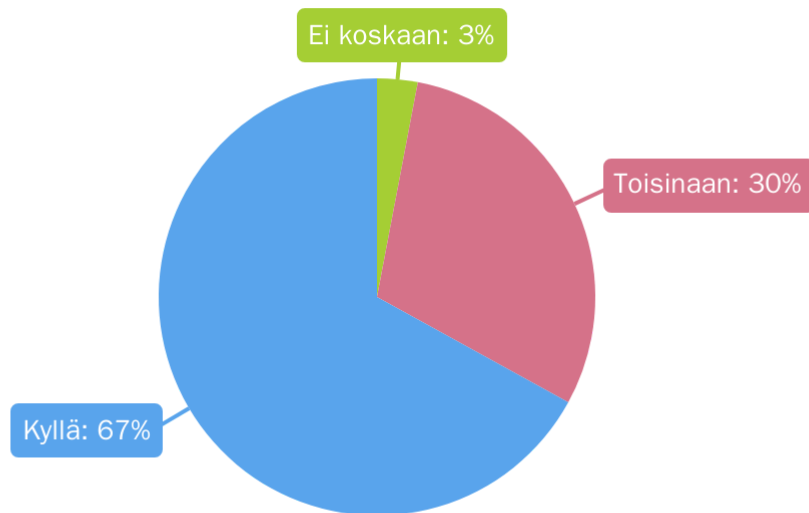

Lisätieto: ”Oletko pelannut KiVa-pelejä viime syksystä lähtien? Voit valita usean vaihtoehdon, jos haluat.” Vastausvaihtoehdot: ”Oppitunneilla”, ”muualla kuin koulussa” ja ”en ole pelannut KiVa-pelejä”.

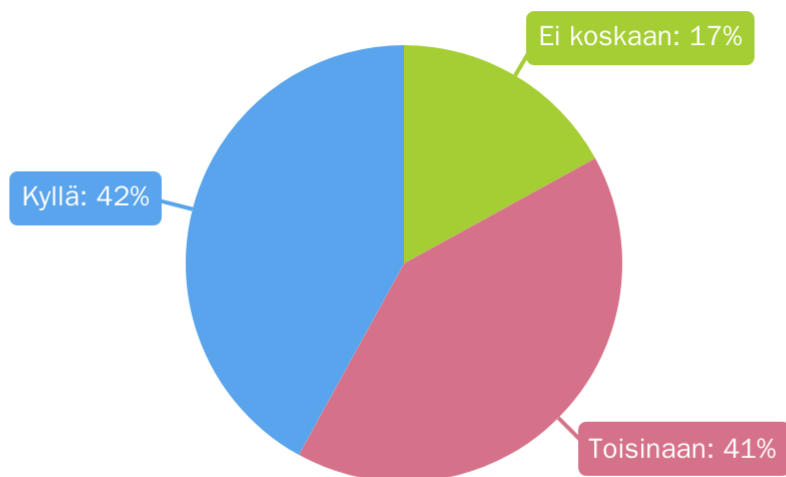

Oppilaiden näkemys siitä, kuinka usein keltaisia KiVa Koulu -liivejä käytetään välituntivalvonnassa

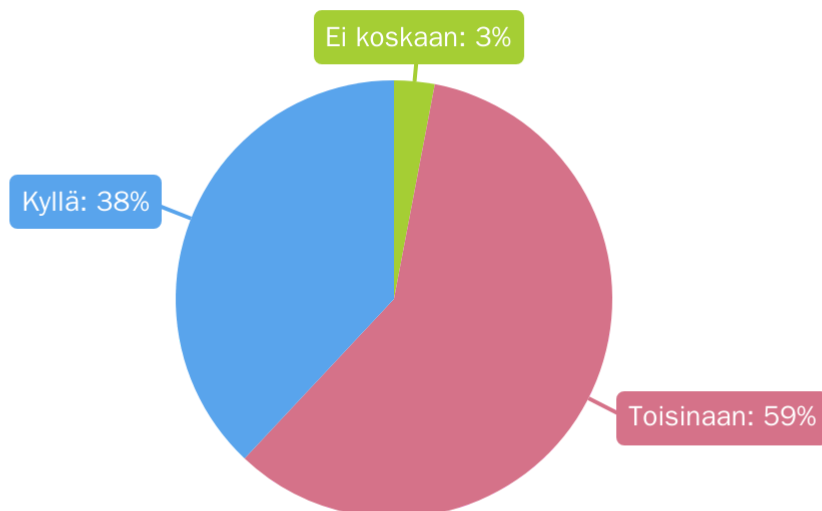
Oma koulu, Vuosiluokat 4. luokalla - 6. luokalla

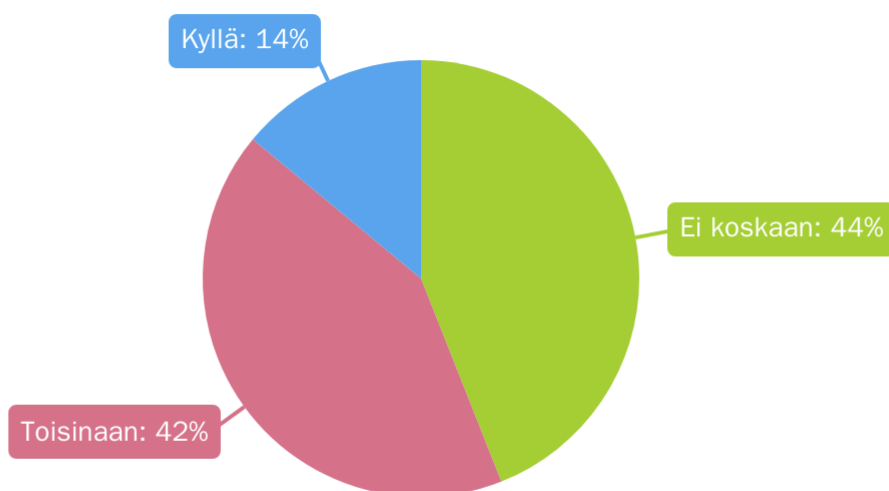
Kaikki koulut, Vuosiluokat 4. luokalla - 6. luokalla

Oma koulu, Vuosiluokat 7. luokalla - 9. luokalla

Kaikki koulut, Vuosiluokat 7. luokalla - 9. luokalla

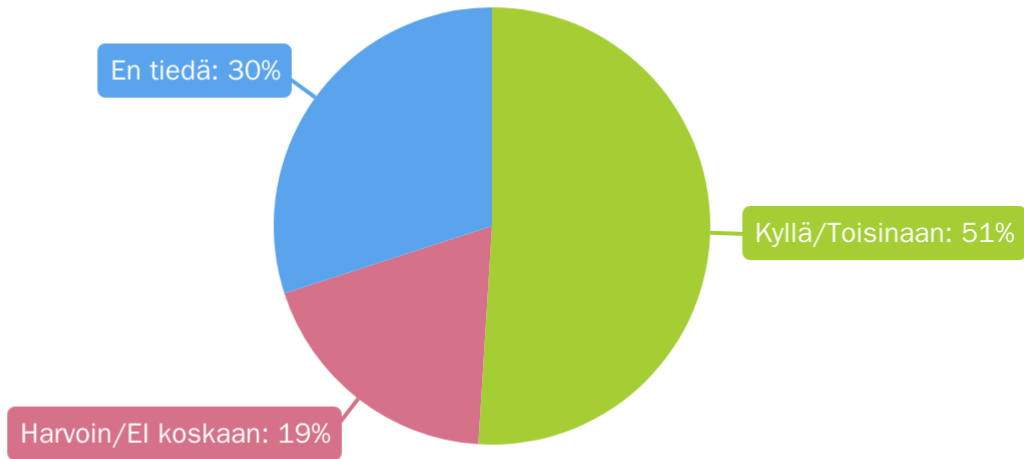
Lisätieto: "Käyttävätkö koulunne välituntivalvojat keltaisia KiVa Koulu -liivejä?"

Vastausvaihtoehdot: "Kyllä, kaikki valvojat", "Toisinaan", "Ei lainkaan".

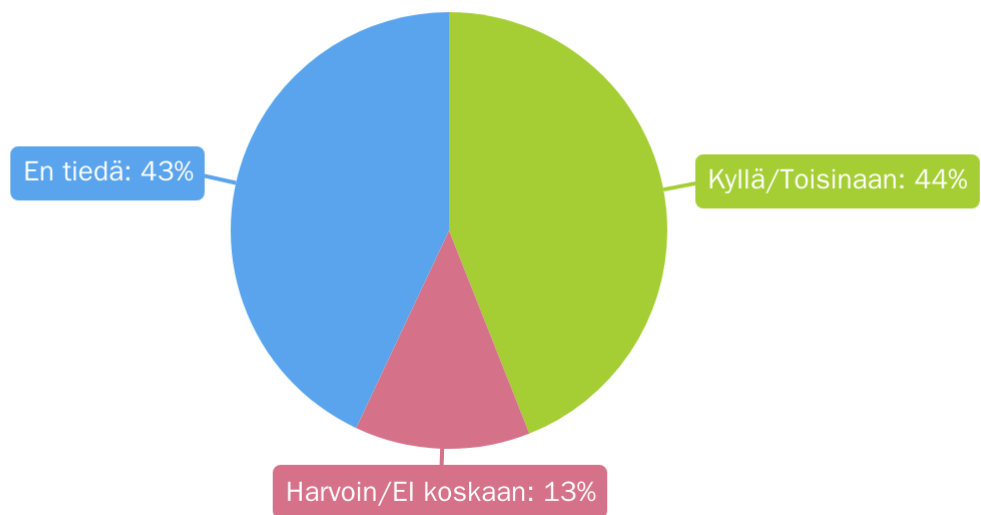
Tietoisuus KiVa-tiimistä 2021

Oppilaiden tietoisuus KiVa-tiimin olemassaolosta

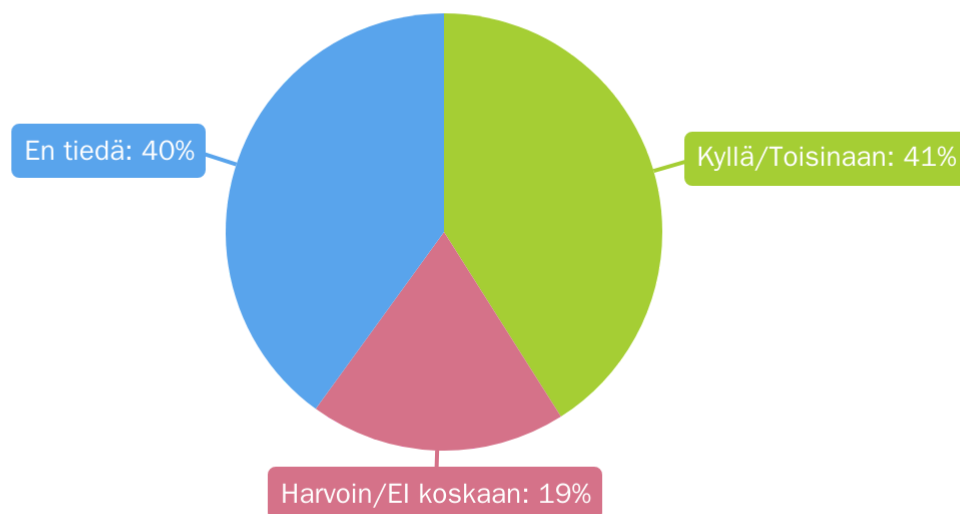
Oma koulu, Vuosiluokat 4. luokalla - 6. luokalla

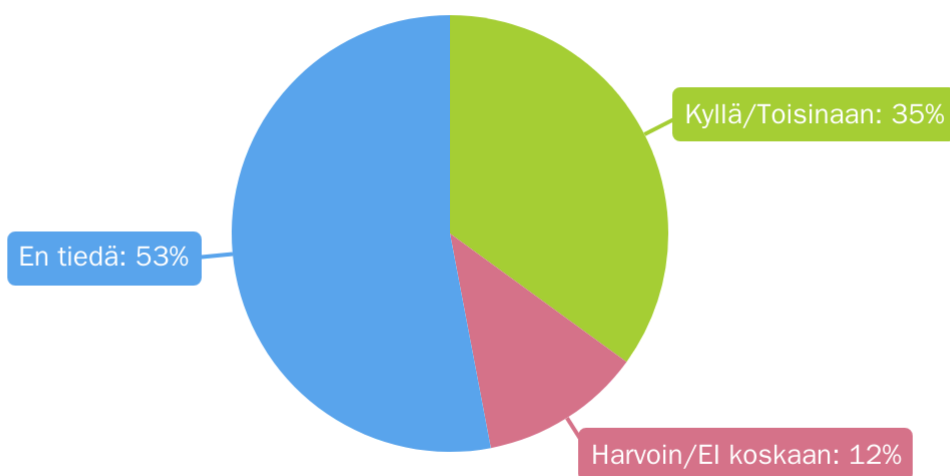
Kaikki koulut, Vuosiluokat 4. luokalla - 6. luokalla

Oma koulu, Vuosiluokat 7. luokalla - 9. luokalla

Kaikki koulut, Vuosiluokat 7. luokalla - 9. luokalla

Lisätieto: Joissakin kouluissa on tapana, että kun kiusaamista esiintyy, koulun aikuisista koostuva ryhmä (joskus sitä kutsutaan nimellä KiVa-tiimi) kutsuu kiusatun ja häntä kiusanneet oppilaat yksitellen tai yhdessä keskustelemaan asiasta. Onko tämä tapana sinun koulussasi?

Selvittämiskeskusteluihin pyydetyt 2021

Selvittämiskeskusteluihin pyydetyt (oppilaiden arvio)

	Oma koulu			Kaikki koulut		
	4. luokalla - 6. luokalla	7. luokalla - 9. luokalla	Kaikki luokat	4. luokalla - 6. luokalla	7. luokalla - 9. luokalla	Kaikki luokat
Minua ei ole pyydetty tällaiseen keskusteluun	80.81 %	88.42 %	84.54 %	80.32 %	86.95 %	83.16 %
Minut pyydettiin keskustelemaan koska minua oli kiusattu	11.11 %	4.21 %	7.73 %	8.97 %	5.72 %	7.58 %
Minut pyydettiin keskustelemaan koska minä olin kiusannut jotakuta	5.05 %	3.16 %	4.12 %	4.69 %	3.69 %	4.26 %
Minut pyydettiin keskusteluun mutta en tiedä miksi	10.1 %	6.32 %	8.25 %	10.86 %	6.79 %	9.12 %

Selvittämiskeskustelujen vaikutukset 2021

Selvittämiskeskustelujen vaikutukset niihin oppilaisiin, jotka olleet kiusattuina

	Oma koulu			Kaikki koulut		
	4. luokalla - 6. luokalla	7. luokalla - 9. luokalla	Kaikki luokat	4. luokalla - 6. luokalla	7. luokalla - 9. luokalla	Kaikki luokat
Tilanne ei muuttunut mitenkään, minua kiusattiin edelleen.	18.18 %	-	26.67 %	20.43 %	23.34 %	21.38 %
Minua kiusattiin sen jälkeen vähemmän tai kiusaaminen loppui kokonaan	72.73 %	-	66.67 %	74.56 %	68.25 %	72.51 %
Minua kiusattiin sen jälkeen enemmän	9.09 %	-	6.67 %	5.01 %	8.41 %	6.11 %

Selvittämiskeskustelujen vaikutukset niihin oppilaisiin, jotka ovat kiusanneet jotakuta

	Oma koulu			Kaikki koulut		
	4. luokalla - 6. luokalla	7. luokalla - 9. luokalla	Kaikki luokat	4. luokalla - 6. luokalla	7. luokalla - 9. luokalla	Kaikki luokat
Tilanne ei muuttunut mitenkään, minä kiusasin edelleen.	-	-	12.5 %	9.29 %	16.27 %	11.89 %
Minä kiusasin sen jälkeen vähemmän tai lopetin kiusaamisen	-	-	75 %	85.78 %	74.55 %	81.6 %
Minä kiusasin sen jälkeen enemmän	-	-	12.5 %	4.93 %	9.18 %	6.51 %